

„ HARMÓNIÁBAN A TERMÉSZETTEL ”

A Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Vadvirág Tagóvodájának nevelési sajátosságai

A Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde Pedagógiai
Programjának 10. számú melléklete

2024.

**„Ha a jövő évről akarsz gondoskodni, vess magot,
ha egy évtizeddel számolsz, ültess fát;
ha terved egy életre szól, embert nevelj!”** /Kínai bölcsek/

Óvodánk történetéről röviden

Salgótarján óvodái közül a Vadvirág Tagóvoda sem tartozik a legfiatalabb intézmények közé. Az írásos dokumentumok alapján 1912-ben nyílt meg az első óvoda Zagyvarónán, a jelenlegi Fenyvesalja úton, ahol egy csoporttal működött, 40-50 gyermek ellátásáról gondoskodva.

Jelenlegi helyére az 1960-as években költözött az óvoda, amely előzőleg Körmendi Károly, az Erőmű igazgatójának kastélya volt.

1983-ban újítták fel az épületet, és 1986-ban egy 300 adagos főzőkonyhával bővítették.

1993-ban döntöttünk úgy, hogy neve adunk óvodánknak, és felvettük a „Vadvirág” nevet.

1999-ben összevonták a város óvodáit, így azóta Salgótarján tagóvodájaként működünk.

Jelenleg két, részben osztott életkorú csoportban, a Harangvirág, és Búzavirág csoportban fogadjuk a gyermekeket.

Óvodánk különleges természeti adottságokkal, lehetőségekkel rendelkezik, amely egyben egyediségünket is meghatározza.

Salgótarján város szélén, fenyvesekkel, lombos erdővel, mezővel körül ölelő dombok alján, egy kastélyépületből óvodává alakított épületben, hatalmas, változatos mozgásra, tevékenységre ösztönző udvarral várjuk a gyermekeket. Településrészünk őrzi még a régi falusias élet jellemző jegyeit, a hagyományok ápolását, a jószomszédságot, a felelős állattartást, a természeti környezettel való szimbiotikus együttélést. Az itt élő emberek mindennapi élete jó példát mutat arra, hogy az ember a természet része, és mennyire fontos a meglévő értékek védelme, megbecsülése. Zagyvaróna természeti szépségének, különlegességének felfedezése, felfedeztetése nyújt kiváló lehetőséget a természetkedvelő, természetvédő, a környezet értékeit megbecsülő jellem formálásához. Nálunk a gyermekek minden évszakban a nap nagy részét jó levegőn, a város zajától távol, vidáman töltik, amely ideális az egészség megőrzése szempontjából is.

Óvodánk nyitott, és befogadó mindazoknak az értékeknek az átvételére, tovább örökítésére, amelyek érzelmileg, értelmileg, erkölcsileg táplálják a bontakozó gyermeki személyiséget. Megkeressük, és tudatosan felfedeztetjük azokat a tartalmakat, amelyek a gyermekek ismereteit bővítik, amelyek elgondolkodtatják, és kreatív cselekvővé teszik. Folyamatosan fejlődik óvodapedagógusaink környezettudatos szemlélete, a gyerekeken keresztül a szülők látásmódjának változása nyomon követhető. A Zöld Óvoda cím birtokosaként a környezeti nevelésünk tartalmazza a

fenntarthatóság pedagógiája iránti elkötelezettséget, előtérbe helyezve a helyi értékek megismerését, védelmét és megőrzését.

Keressük azokat a lehetőségeket, amelyek segítenek hatékonyan megvalósítani elképzeléseinket. A környezetvédelem fontosságának tudatosítása érdekében minden adódó lehetőséget kihasználunk (pl. komposztálók használata, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás, újra felhasználás, takarékoskodás, esővízgyűjtés, kertművelés). Tárgyi feltételrendszerünk javításával, a társadalmi életben való aktív részvétellel szakmai hírnevünk megtartására, öregbítésére törekszünk, hozzájárulva a felnövekvő gyermekek felhőtlen, boldog életéhez.

Nevelésünk alappillérei:

Környezeti nevelés:

Külső és belső feltételeink biztosításával igyekszünk elérni, hogy megalapozódjanak a korszerű gondolkodási, viselkedési, életmódbeli szokások, a környezeti kultúrára nevelés.

A természeti, és társadalmi környezetből származó, megfigyeléseken, megtapasztaláson alapuló valós ismeretek szerzésével támogatjuk a gyermekben bontakozó tanulási vágyat. Folyamatosan biztosítjuk a teret, az időt, az eszközt, a spontán és szervezett, az alkalmi és folyamatos megfigyelésekhez, egyszerű kísérletekhez, gyűjtések elvégzéséhez. Nevelésünkben hangsúlyos szerepet kap a környezetvédelem, a környezettudatosságra, illetve fenntarthatóságra nevelés. Tudatosítjuk a gyermekekben, hogy a természeti környezet nélkül nem létezhetne az ember. A Zöld Óvoda, a Madárbarát Óvoda cím szellemiségében, az Óvodakert program működtetésével fenntarthatóvá, hagyománnyá kívánjuk formálni intézményünkben a természetvédelmi zöld napokat, jeles napokat, kialakítani a környezetvédelemmel, természetvédelemmel harmonikus gondolkodást, a tevékeny részvételt gyermekeink, szüleink körében.

Egészséges életmódra nevelés:

Kiemelten fontos értéként és feladatként kezeljük az egészséges, biztonságos, alapvető környezetvédelmi szokásokat megalapozó, a természet erőire támaszkodó, fejlődést motiváló, rugalmasan átalakítható közvetlen környezet, napi ritmus és heti ritmus kialakítását, valamint a gyerekek szükségleteinek kielégítését. (egészséget, az egészség védelmét, megőrzését.)

Speciális feltételrendszerünk olyan cselekvésre készítő környezetet, eszközöket és tevékenységeket kínál, amelyben a testi- lelki harmónia az egymás iránti bizalom, vidámság, felszabadultság érzetével, az önálló próbálkozások által valósulhatnak meg, így természetes módon alapozódnak az egészségvédő szokások, és kielégítést nyer a gyermek természetes mozgásigénye, edzettségének biztosítása. Az egészségnevelés területén olyan szemléletmódot kívánunk kialakítani, amely által a gyermekek,

családok, felismerik az egészségmegőrzés fizikális és mentális jelentőségét, és tenni is akarnak az egészség megtartásáért.

Rendszeres túraprogramokkal, sétákkal kedveltetjük meg a természetjárást, a családok aktív bevonásával sportnapokat szervezünk, hogy a mozgás az élet természetes részévé váljon. Mindezek a családok kulturált szabadidős programjainak választékát is gazdagítják.

Az óvodai élet folyamán rendszeresen szerveződik a mindennapi testnevelés, a tornafoglalkozás, a korosztályos mozgás. A célzott mozgások fejlődését, a mozgáskultúra alakítását, versenyszellem alakulását segítik a vetélkedők.

Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés:

Óvodánkban természetes, hogy szeretetteljes, biztonságot nyújtó, családi légkör veszi körül a gyermekeket. Ennek megléte, az óvodapedagógusok mintaadó szerepe szükséges ahhoz, hogy a gyermek- gyermek, gyermek- felnőtt kapcsolatban természetes módon alakuljanak az emberi együttéléshez szükséges készségek, kompetenciák. Az óvoda a gyermek nyitottságára épít, és ahhoz segíti a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja, hogy rá tudjon csodálkozni a természetben, az emberi környezetben megmutakozó jóra és szépre, mindazok megbecsülésére.

A gyermekek alapvető tevékenységében, a szabad játékban, és az óvodai élet minden mozzanatában törekszünk arra, hogy az érzelmi, akarati élet formálásánál az önkifejezés, önbecsülés, önmegvalósítás mellett váljanak természetessé a közösségi szokások, szabályok elfogadása és betartása. A közös élmények hatására mélyüljenek a társak közötti kötődések, baráti kapcsolatok, az egymás tisztelete, elfogadása, megbecsülése, az együttműködés, az összetartozás érzése, az együttérzés, segítségadás.

Esélyteremtő nevelés:

A befogadó nevelés az egyéni különbségek elfogadását, tolerálását, a gyermek igényeihez igazított feltételrendszert jelenti számunkra, amely segíti az önbizalom, önbecsülés fejlődését, a saját képességek felismerését, amelynek kulcsa az empátikus, gyermekszerető óvodapedagógus.

A tevékenységek közötti szabad választás lehetőségének biztosításával, a differenciálás árnyalt rendszerével, a személyre szabott támogató módszerek, technikák alkalmazásával, az önálló megtapasztalások, felfedezések által segítjük az értelmi képességek kibontakozását, az esélyek egyenlő érvényre jutását. Megvalósításához partnerhálózatban gondolkodunk. A belső (nevelőtestület, családok), és a külső (gyermekorvos, védőnő, Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, iskola) valamint karitatív- és civil szervezetek együttműködésének összhangja adja az esélyteremtő nevelés megvalósítását, amely egyben a fejlettség szerinti beiskolázás, a sikeres iskolakezdés kulcsa is.

Hagyományápolás:

A gyermekek életkorához igazított tartalommal bíró ünnepek, hagyományok, jeles napok segítik kulturális értékeink megismerését, átörökítését. Az érzelmi feltöltődést, kikapcsolódást, a társas kapcsolatok ápolását, a családi kapcsolatok erősítését, az esztétikai élményszerzés biztosítását a családok, és lakókörnyékünk, valamint civil szervezetek bevonásával közös élményként tesszük teljessé.

A Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programjában megjelenő célokon, tartalmakon kívül megalkottuk azokat a feladatokat, amelyek intézményünk helyi jellegzetességein alapulva specialitásként jelennek meg óvodánkra vonatkozóan.

A keretprogram célmeghatározásain túl tagóvodánkban célunk:

- A szabad játék öröme, a játékos tevékenységeken keresztül a helyi adottságaink felhasználása a gyermeki személyiség kibontakoztatásához.
- Korszerű gondolkodási, viselkedési, életmódbeli szokások megalapozásával a környezeti kultúrára nevelés holisztikus jellegének érvényesítése a természeti, - a társadalmi értékek védelme, a testi- lelki egészség alakítása érdekében.
- Az ember alkotta kulturális értékek megismerése, átszarmaztatása a hagyományőrzés és kultúraátadás jegyében.
- Az optimális fejlesztés érdekében, az óvodába lépéstől kezdve, a gyermek megismerésére épülő egyéni képességfejlesztés, az általános képességek alapozása biztonságos légkör megteremtésével, árnyalt tevékenységrendszer biztosításával, differenciálási technikák alkalmazásával, saját tapasztalatú élményszerzéssel. Olyan egyénre szabott módszerek alkalmazása, amely lehetővé teszi a gyermekek erős oldalának fejlődését, és a gyengébben fejlett képességek kiegyenlítődést nyerjenek.

Pedagógiai alapelvünk

- Részben osztott életkorú csoportok szervezésében rugalmas nappirenddel, gazdag, változatos, a gyermeki szükségletekre és érdeklődésre alapozott, tevékenységre ösztönző rendszerrel, a szabad választás lehetőségének biztosításával teremtünk lehetőséget a gyermek sokoldalú fejlődéséhez, fejlesztéséhez.

Sajátos feladataink:

Egészséges életmód kialakítása:

- Speciális adottságaink felhasználásával az egészséges életmód, az egészséges életvitel szokásainak megalapozása, a környezettudatos szemlélet kialakítása. Kiemelten kezeljük:
 - a testi, fizikális erőnlét szempontjából a természetjárás, a kirándulások, túrák, a sportolás fontosságát,
 - az óvodai udvarunk hatékony kihasználását, a minél több szabad levegőn tartózkodással a légfürdőzést, a szabadba szervezett mozgásos tevékenységeket,
 - a lelki, mentálhigiénés töltődés szempontjából a derűs, feszültségmentes légkört, a közös élményeket,
 - óvodásaink és a családok egészséges életmódjának, korszerű táplálkozási szokásainak formálását (alacsony só- cukor- és zsírtartalmú ételek fogyasztásának erősítését) a mozgás szerepének hangsúlyozását,
 - a gyermekeknek a természetes vitaminforrásokkal, gyümölcsökkel, zöldségfélékkel, a különböző ásványi anyagokban gazdag növényi magvakkal való ismerkedését,
 - a helyes étkezési szokások elsajátítását, kiemelten a rágás szerepét.

Érzelmi, az erkölcsi, és az értékorientált közösségi nevelés, az esélyegyenlőséget szolgáló tevékenységek:

- A gyermekek érzelmi biztonságának kialakítását meghitt, családi, elfogadó óvodai légkörben, a gyermekeket közös tevékenységre ösztönző eszközökkel támogatjuk. Nagy hangsúlyt fektetünk a szeretet- kapcsolatokra, amelyek a gyermekek szociális érzékenységét, kapcsolatteremtő képességét erősítik. Ehhez felhasználjuk a családból hozott értékeket, szokásokat, támogatjuk a szülővel közös óvodai étellel való ismerkedést.
- Valamennyi óvodai alkalmazott, és az óvodával kapcsolatban álló szereplő fogadja el, és tartsa tiszteletben a másságot, amely során kölcsönösen alakíthatjuk az eredményes nevelőpartneri viszonyt
- A közös élmények, tevékenységek útján olyan szokások formálódását segítjük, amelyek a gyermekek társadalmilag kívánatos erkölcsi tulajdonságait, akarati életét alakítják.
- A befogadó nevelés megvalósítása érdekében azok az óvodapedagógusi módszerek érvényesüljenek, amelyek támogatják az egyéni különbségek elfogadását, tolerálását, az átlagtól eltérő, a kiemelt figyelmet igénylő gyermekek sajátos igényeinek megfelelő, személyre szabott módszerek, technikák alkalmazását, hozzájárulnak a támogató, és együttműködő kapcsolat alakításához a családokkal, a gyermek speciális fejlesztésében részt vevő szakemberekkel az egyenlő esélyek érvényre juttatásához.

- A hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek számára valamennyi, az őket megillető kedvezmény biztosított.
- A Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda, Kertpedagógia program szellemiségében, a valóságról szerzett ismeretek támogatása, amely a gyermekek életkori sajátosságaira, érdeklődésére, felfedezővágyára épül. A helyi hagyományoknak, környezetvédelmi zöld jeles napoknak, a környezet adta lehetőségeknek érzelmi, és tevékenységalapú közös programjainak, ünnepeinek szervezése csoport, és óvodai szinten egyaránt.

Óvodai ünnepeink

ünnep	cél	tartalom
Születésnapok ünneplése	A gyermek személyes ünnepének közösségi átélése. Az én-tudat, az egyediség erősítése közösségi keretek között	Az ünnepelt számára ajándék készítése, dalokkal, versekkel, játékokkal köszöntés. Kívánságmese olvasása.
„Bőség-tál” Szüreti hét	Népi hagyományápolás, régi magyar szüretelési szokások felelevenítése, érzelmi átélése, munkára nevelés.	Szüretelés, változatos gyümölcs-feldolgozási tevékenységek, kóstolás, szüreti felvonulás, ügyességi játékok
Zagyva Nap	Szűkebb régióinkhoz, a szülőföldhöz való kötődés erősítése, hagyományápolás, közösségi élet formálása	Zagyvaróna kulturális programjain való részvétel, óvodás műsor előadása
Idősek napi fesztivál	Szülőkhöz, nagyszülőkhöz való kötődés, tisztelet, a családi nevelés erősítése	Ajándék készítése nagyszülőknek, műsorral kedveskedés
Márton-nap	Népi hagyomány átszarmaztatása, Szent Mártonhoz kötődő legenda megismertetése.	„Libás-játékok”, állattartási ismeretek mélyítése, népi kismesterségek, munkák megismerése, táncház, felvonulás. Fény- és árny.
Télapóvárás	Az ajándékozás élményének, örömeinek közösségi keretek közötti átélése	Ajándékkészítés, levélírás Télapónak, versek, dalok tanulása, cipőtisztítás, közös ünneplés
„Szeretettel élni”- Advent-váró napok	Családokkal közös barkácsoló délutánnal érzelmi ráhangolás az ünnepre	Karácsonyi ablak, ajtódíszek, adventi koszorú készítése
Karácsony	A szeretet ünnepének közös átélése. Érzelmi nevelés megvalósítása a titkokkal, meglepetésekkel készülődés során.	Csoport díszítése karácsonyi jelképekkel. Fenyődíszek készítése, fenyőoltóztatás a gyerekekkel, közös ünneplés, játék a csoportokban
„Bohócbál” - Farsangi bál	Népi hagyományápolás: a télűzés vidám szokásainak megismerése, közös átélése. Baráti, és szeretetkapcsolatok erősítése	Jelmez, álarc, szemüveg-készítés, csoportdíszítés, tréfás csujogatók, csúfolók, vidám versek, dalok, játékok megismerése

Március 15.	Nemzeti ünnepünkkel a hazaszeretetre nevelés, nemzeti azonosságtudat erősítése	Nemzeti jelképek készítése, képek gyűjtése magyar hősről, csatákról, kirándulás szervezése, közös ünneplés
Húsvéti tojás-leső	Az újjáéledés, újjászületés népi hagyományainak megismertetése, érzelem- közelbe hozása	Régi tojásfestési eljárások megismerése, kipróbálása, húsvéti jelképekkel csoportdíszítés, locsolóversekkel ismerkedés, locsolkodás, játékos tojáskeresés
Vadvirág-csalogató	Az óvodavárás fokozása. Leendő óvodásaink számára szervezett játékos délelőtt	Meghívó készítése leendő óvodásaink szülei, gyermekei számára, közös játék a csoportokban, udvaron
Anyák napja	A szülőkhöz fűződő érzelmi kötődés erősítése	Ajándéktárgyak készítése, versek, dalok tanulása, köszöntés, közös játék
Házi mesemondó délelőtt	Tehetségígéretek felkarolása, beszédkultúra ápolása. Kiemelkedő képességű gyermekek számára szervezett közös program szülők, és a tanítók, logopédusok bevonásával	Meghívó készítése szülők, tanítók számára, kedvenc mesék elmondása
„Májusi erőpróba” Vadvirág majális	Népi hagyományörzés megismertetése a természet újjáéledésének jegyében	Májusfa állítása, közös díszítés, ünneplés versekkel, játékkal, dalokkal, kitáncolással, sportprogrammal, vetélkedéssel.
Gyermekek hete programok	Az óvodához, csoporthoz tartozás érzésének erősítése különféle játékos tevékenységek szervezésével.	Egész napos óvodai kirándulás, ugráló-vár, arcfestés, játékos udvari programok, vetélkedők, családdal közös programok.
Iskolába készülők napja	Az óvodai közösséghez kapcsolódó érzelmek erősítése	Szülők, hozzátartozók meghívása, óvodaszépítés. Nagyok búcsúztatása, búcsúzókkal, közös játékok felelevenítésével.

Természetvédő jeles napjaink, Zöld Óvodai tevékenységeink

Természetvédő tevékenységünk mindennapi életünket átszövik. A természetvédő zöld jeles napok számunkra azért fontosak, hogy évente egy-egy napon koncentráltabban foglalkozzunk a fenntarthatóságra neveléssel. A gyermek életkorához, értelmi képességéhez igazodva olyan tartalommal töltjük meg, amelyben további ismereteket szerezhet, felfedezhet összefüggéseket, cselekvőként részese, átélője az eseményeknek.

Sajátos feladataink:

- A közvetlen tapasztalatszerzéssel, felfedezésekkel alakuljon a gyermekekben a környezet iránti igényesség, az élő környezet védelme, amelyet a család bevonásával, és játékos tevékenységekkel erősíteni tudunk.
- A gyermekekben és szüleikben formálódjon az élethosszig tartó igény a minőségi életvitelre, a közvetlen környezetük igényes alakítására, védelmére, amelyet a fenntartható fejlődés, a környezettudatos magatartásformálás alapozásával kívánunk kialakítani, érzelmekre ható tevékenységekkel.
- Az alkalmazotti közösség mintájával példát adunk olyan elvárható szokások, viselkedési formák elsajátításához, jártasság kialakításához, amelyek szükségesek és kívánatosak a természeti és az ember által létrehozott értékek megőrzése, védelme, a környezettudatos viselkedés és fenntarthatóság szempontjából, és amelyek hozzájárulnak a Zöld Óvoda, a Madárbarát Óvoda, a Kertpedagógia cím megtartásához.
- Madarak és egyéb állatfajok védelmére nevelésével a gyermek ismeretének gyarapítása, felelősségtudatának erősítése, a Madárbarát óvoda cím megtartása.
- A természet szépségeinek felfedeztetése, a változások megismerése, megértése az évszakok által kínált, átélt élmények segítségével. A világról alkotott kép, a gyermeki „látókör” szélesítése kulturális és ismeretgazdagító kisfilmek segítségével, info- kommunikációs eszközök bevonásával.
- A természet megszerettetésével a gyermekek és a természet közötti érzelmi kapcsolat erősítése, felelős magatartási szokások megalapozása.
- A természeti, és társadalmi környezetből származó, megfigyeléseken, megtapasztaláson alapuló valós ismeretek szerzésével az összefüggések felfedeztetése, problémamegoldó képesség fejlesztése, matematikai tartalmak birtokába juttatás.
- A korszerű digitális technológiák alkalmazásával gyermek-közelbe hozzuk a közvetlenül, személyesen nem megtapasztalható ismereteket, tanulási tartalmakat, amelyek egyúttal gazdagító programként is szolgálhatnak a kiemelkedő képességű gyermekek felkarolásához, érdeklődésük gondozásához (gazdagítás, dúsítás).
- A gyermekek fokozatos megismertetése az emberi munka jelentőségével, szépségével, értsék, és tiszteljék azt, képességeiknek megfelelően gyakorolják.

Természetvédő jeles napjaink

ünnep	cél	tartalom
„Tisztán, rendben”- Takarítás világnapja (szeptember 23.)	Fenntarthatóságra nevelés a tiszta környezet jegyében.	Óvodai külső, belső környezet takarítása, rendezése, játéktartó dobozok közös javítása, válogatás, „selejtezés”
„Kedvenceink az állatok”- Állatok világnapja (október 5.)	Az emberek és az állatok közötti kapcsolat erősítése, pozitív érzelmi viszony alakítása, felelős állattartás, állatgondozás szokásainak megismerése.	Látogatás tenyészetben, farmon, menhelyen, ismerkedés a háziállatok életmódjával, gondozásukkal, játékos mozgásos feladatok, játékos tevékenységek, vetélkedők szervezése

Víz világnapja (március 22.)	A figyelem ráirányítása a víz szerepére életünkben. Víztakarékosagra nevelés.	Vizes élőhelyek látogatása, vízben, vízparton élő állatok megismerése, életmód megfigyelése, kísérletezések gyűjtött vízmintákkal, vizes játékok, csapadékgyűjtés, felhasználási lehetőségek az év folyamán.
Föld napja (április 22.)	Figyelemkeltés a Föld természeti környezetének óvására.	Látogatás kertészetben, udvarszépítés, palántázás, komposztálás, szelektív hulladékgyűjtés, újrahasznosítás fontosságának megbeszélése, képek válogatása, talajvizsgálatok, kísérletek a fényvel, csatlakozás civil szervezetek programjaihoz.
„Csiripelő” -Madarak, fák napja (május 10.)	Természeti környezet megismerésére nevelés, madarak, fák tisztelésére, óvására nevelés. A madarakhoz köthető érzelmi viszony formálása.	madárgondozási tevékenységek, madarak megfigyelése, ismerkedés védett madárfajokkal, madárvédelmi eszközök készítése (itató, etető, odú, stb.), erdőmezőjárás
Környezetvédelmi világnap (június 5.)	Közös cselekvés és együttgondolkodás elősegítése, a fenntartható fejlődés eszméjének terjesztése jegyében. Figyelem ráirányítása az energiatakarékosagra, a környezetszennyezés megelőzésére, a víztakarékosagra. A gyermekek felelősségérzetének erősítése	Kapcsolódás városi programokhoz, civil szervezetek kezdeményezéséhez, újrahasznosítási lehetőségek keresése, barkácsolás, ügyességi játékok

Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Anyanyelvi nevelési feladatunk:

- Az anyanyelvi nevelés óvodai életünk minden mozzanatában jelen van, feladatunk, hogy beszédre ösztönző környezet teremtésével támogassuk és alakítsuk a gyermekek természetes beszédkedvét, kulturált megnyilvánulásait. Fordítsunk figyelmet a gyermekek meghallgatására, a kérdések támogatására, az igényes megválaszolásra.
- A gyermekek neveléséhez, fejlesztéséhez valamennyi értelmi képesség, különösen a képzelet, és a kreativitás fejlődését elősegítő környezetet biztosítunk.
- A gyermek megismerő funkcióinak (emlékezés, figyelem) fejlesztését támogatjuk, játékos beszédhelyzetek teremtésével.
- Önkifejező képesség támogatása szókincs gyarapításával.
- Kreativitás, egyediség felkarolása, lehetőség biztosítása a kiemelkedő képességterület megmutatására.

Az óvodai élet megszervezése

Óvodai programunkat részben osztott életkorú csoportokra tervezzük. A szülők támogatását elnyerve ennek megfelelően alakítottuk ki házirendünket.

Tevékenységszervezésünkben központi szerepet játszik a gyermekek cselekedtetése, a minél több, érzékszerveken keresztül szerzett információ szerzése, az ismeretek, tapasztalatok begyakorlása, rendezése, a tevékenységkínálatból való a gyermeki szabadság érvényesítése. Valljuk, hogy a sokoldalú, érzelmi szálakon, egyéni megtapasztalásokon, és információhordozó technika felhasználásán alapuló ismeretszerzés, a tapasztalatok kiegészítése, rendezése jó alapot szolgáltat a tartós tudáshoz, a felfedezőkedv megtartásához. A fenntarthatóságra nevelés érdekében a Zöld Óvodai, Kertpedagógiai tartalmak, és a kultúraátadás segítségével igyekszünk elérni a meglévő értékek védelméhez kapcsolódó szemléletváltást.

Az óvodai élet tevékenységi formáihoz kapcsolódó óvodapedagógusi feladatok:

- Fedezze fel a gyermekek személyiségében rejlő adottságokat, a megmutatkozó átlagon felüli képességeket, kreativitásukat, motivációjukat a személyiségük optimális fejlesztése, önmagukhoz mért fejlődése, tehetségük kibontakoztatása érdekében. Kísérje figyelemmel a gyermek erős oldalának alakulását, és fejlessze ezzel párhuzamosan a gyengébben fejlett területeket is.
- Óvodai élet hangsúlyos részét képező szabad játék védelmére törekedjen.
- Biztosítsa az örömteli játék töretlenségét állandó és mobil játszóhelyek kialakításával, változatos játékeszközök elérhetővé tételével, kellő idő nyújtásával.
- A szabad játék tiszteletben tartása mellett választható tevékenységeket is kínáljon fel a nap folyamán, amely eltérő tudástartalmat hordozva kíváncsiságot kelt a gyermekben, ösztönzi a felfedezésvágyat, inspirál a tudás megszerzésére, az önálló, vagy csoportos gyakorlásra.
- Kötött szervezési formában tervezze a mozgásfoglalkozásokat, amelyeknél a gyermekek fokozatos terhelését vegye figyelembe 15-35 perc időtartamban.
- Egy-egy tevékenységi forma a hét keretei között jelenjen meg hangsúlyosabb formában, mint kötetlen, szervezett foglalkozás, amelyek a célirányos, differenciált képességfejlesztést segítik, és amelyek időtartama kb. 5-35 perc legyen.
- A tevékenységek szervezésénél éljen a figyelemkeltés, motiválás, játékoság, az egyéni bánásmód módszerével.
- A tanulást tegye egyenlővé a felfedezés örömeivel.
- Csoporton belüli differenciáló eljárások alkalmazásával tegye lehetővé a gyermekek számára az önálló felfedezéseket, a tevékenységen alapuló tapasztalatszerzést, amelyben a gyermek gyakorolhatja erősségeit, mélyítheti ismereteit, fejlesztheti képességeit. Az ismeretek bővítéséhez, gazdagításhoz, a nyugodt légkör, a relaxáció biztosításához használja fel az informatikai eszközök lehetőségét.
- Az egyes témák feldolgozásához változatos munkaformákat szervezzen.
- A műveltségi területek összeállításánál kiemelten vegye figyelembe a gyermekek érdeklődési körét, képességeit, és a környezeti tartalmakat (évszakok kínálta

lehetőségek, aktuális természetvédő jeles napok, kapcsolódó népszokások, gyermeki érdeklődési körök, stb.).

- Pozitív érzelmi élményekkel, sokrétű érzékszervi megközelítési lehetőséggel keltse fel a tanulás iránti vágyat, támogassa a próbálkozásokat, amelyhez alkalmazzon élménypedagógiai módszereket.
- Tervezőmunkájában alapozzon a gyermekek kíváncsiságára, érdeklődésére, a kialakult szokásokra. A nagyobb tématerveket heti feldolgozási egységekben bontsa, építve az előzetes tudásra, ismeretekre.
- Ellenőrző, értékelő munkájában a megerősítés, támogatás, lelkesítés formáit alkalmazza.
- Minden gyermeknek biztosítson lehetőséget arra, hogy önkéntesen, önállóan, kedve és képessége szerint elvégezhesse az önmagával kapcsolatos önkiszolgáló tevékenységet, illetve a társai érdekében végzett munkatevékenységet.
- Tervezze meg a különböző típusú munkajellegű tevékenységeket, és biztosítsa annak feltételeit.

Dokumentációs rendszerünk, és az ezekhez kapcsolódó mérési, értékelési tevékenységek

Személyiségnapló

- A gyermek óvodába lépésétől az iskolakezdésig személyiségnaplót vezetünk, amelynek része az egyéni fejlődést nyomon követő füzet, az anamnézis, a családlátogatás dokumentuma, a DIFER mérés eredményei (4 éves kortól) és az arra épülő egyéni fejlesztési terv.
- SNI, BTM, és tehetségesnek mutatózó gyermekeink számára egyéni fejlesztési tervet készítünk, amelynek alapja a szakszolgálat szakvéleménye, és a fejlesztésben részt vevő szakszolgálati munkatárs (fejlesztőpedagógus, logopédus, terapeuta, gyógypedagógus) módszertani javaslata.
- Azoknál a gyermekeknél, akik megfigyeléseink alapján tartósan kimagasló kreativitást, intellektust, motiváltságot mutatnak, saját kidolgozott mérőrendszert alkalmazunk a tehetség szűréséhez 4,5-5 éves kortól. Amennyiben a megfigyelési szempont 70 %-át eléri, partnerhálózatot hozunk létre a tehetség felkarolásához (család, Szakszolgálat, pszichológus,...)
- Egyéni fejlesztési tervben rögzítjük a gazdagítás lehetőségeit, a gyengébben fejlett területek, a részképességek fejlesztését.
- A fejlődés folyamatának figyelemmel kísérését év elején felmérjük, és félévkor, valamint év végén értékeljük, amelynek eredményeit a szülőkkel megbeszéljük.

Csoportnapló

- Az egy csoportba járó gyermekekre vonatkozó, a csoport életével összefüggő dokumentum, amelyet elektronikus formában készítünk, és amelyben a szokás- és szabályrendszer (nevelési terv) félévenkénti tervezése, értékelése, a heti rend, és

a napi rend keretei és tartalma, a tanulási folyamathoz kapcsolódó tematikus tervek, és annak reflektív értékelése, a heti tervezés, a csoportszintű mérések (szociometria, csoportszintű DIFER-eredmények), és a csoport életével összefüggő feljegyzések találhatók.

- A tematikus tervek egy-egy témához rendelt, a témához kapcsolódó ismeretanyag rendszerét tartalmazza. A heti tervezés ebből, az adott hétre lebontott tanulási tartalmakat, képességfejlesztési lehetőségeket, differenciáló eljárásokat rögzíti.

Felvételi és mulasztási napló

Az egy csoportba járó gyermekek adatainak pontos nyilván tartását szolgálja, amelyben a rendszeres óvodába járás rögzítésére kerül sor, és amelyet naprakészen vezetünk.

Éves pedagógiai munkaterv

A Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde nevelőtestületei által jóváhagyott kiemelt feladatok egy éves időszakra szóló, városi és helyi szintű tervét tartalmazza időrendi bontásban, felelősök jelölésével, az ellenőrzés, értékelés szempontjainak meghatározásával, a városi, és saját intézményi szinten életre hívott munkatervekkel, az önfejlődési tervből aktuális évre lebontott óvodapedagógusi, vezetői feladatvállalásokkal. A munkaterv értékelésére a nevelési év végén kerül sor a vállalások, feladatok reflektív összegző beszámolóival.

Az óvoda kapcsolatrendszere

A Salgótarjáni Összevont Óvoda és Bölcsőde pedagógiai programjában nevesített szervezeteken túl:

Az egyenrangúságon alapuló, és együttműködésre készítő kapcsolattartás kialakítása a családokkal

Az óvoda kapcsolatai	Kapcsolattartás célja	Kapcsolattartás formája
családok	Az óvodai jogviszony létesítésétől kezdve, praktikus gyermeknevelési ismeretek támogatása, átadása; önművelés igényének alakítása; családi életre, és egészséges életmódra nevelés, az egészséget értékek tekintő gondozásmód erősítése; másság elfogadása, és tisztelete; a szabadidő tartalmas eltöltésének igényének formálása	óvodába fogadás a szülő jelenlétével (anyás beszoktatás), fogadó órák, szülői értekezletek, családi napok, környezettanulmány, családlátogatás, közös ünnepek szervezése, HH, HHH szülő szülői választmányba bevonása
Gyermekjóléti Szolgálat	óvodai kezdeményező szerepen alapuló kölcsönös kapcsolattartás működtetése az esetlegesen adódó problémák kezeléséhez, felszámolásához	jelzőrendszeri szerep működtetése
Nógrád Vármegyei Szakszolgálat	Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek ellátásához	kihelyezett logopédiai, fejlesztőpedagógiai

	szakszolgálat segítségének kérése (iskolaérettség, komplex vizsgálat, tehetségvizsga)	foglalkozások, eseti / fél éves tapasztalatcsere, megbeszélés
Civil szervezetek: Salgótarjáni Vadvirág Óvodáért Egyesület Zagyváraért Nőklub Zagyvaforrás Egyesület Bátki József Közösségi Ház Karitatív szervezetek: Magyar Vöröskereszt	Szűkebb régióink társadalmi életébe való bekapcsolódás. A kulturális intézmények, és a civil szervezetek küldetéséből fakadó kulturális tartalmak, nevelést segítő programok beépítése, felhasználása óvodai életünkben	Közös programok szervezése, és megvalósítása. Kiállításokon való részvétel. Szervezett programok, rendezvények látogatása

Salgótarján, 2024. január 1.

Tóth Marianna
Tagintézmény-igazgató